

TALLER A L'AULA

Les espècies exòtiques invasores i la conservació de la biodiversitat

Dossier del professorat Cicle Superior d'Educació Primària

Projecte NATURABEGUR. Millora de l'estat de conservació i la biodiversitat de l'espai natural maritimoterrestre de les muntanyes de Begur.

Un projecte de:

Finançat a càrrec del
Fons del Patrimoni Natural

Amb el suport de:

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tothom!!!

Col·labora:

AJUNTAMENT DE BEGUR
Àrea de MÉS AMBIENT

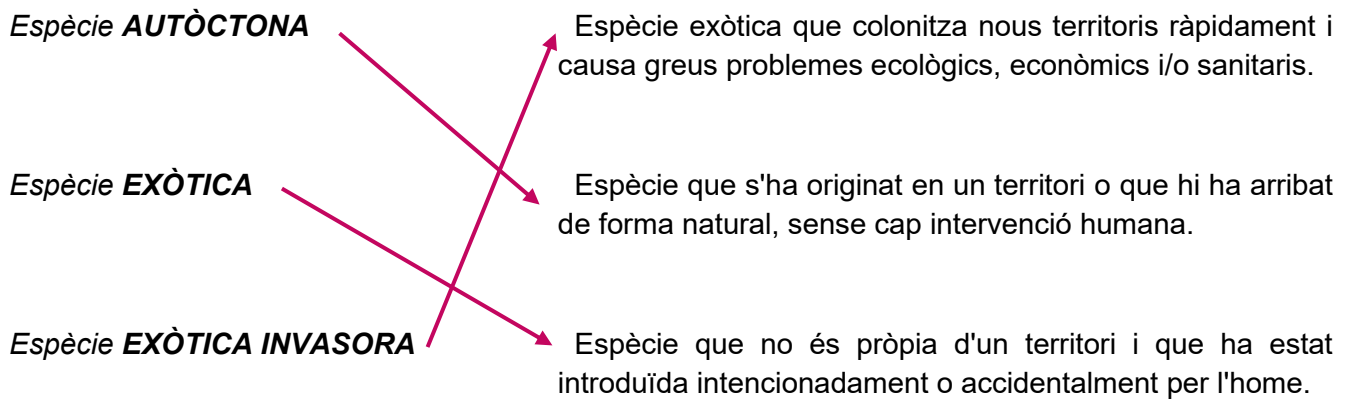
Ajuntament
de Pals

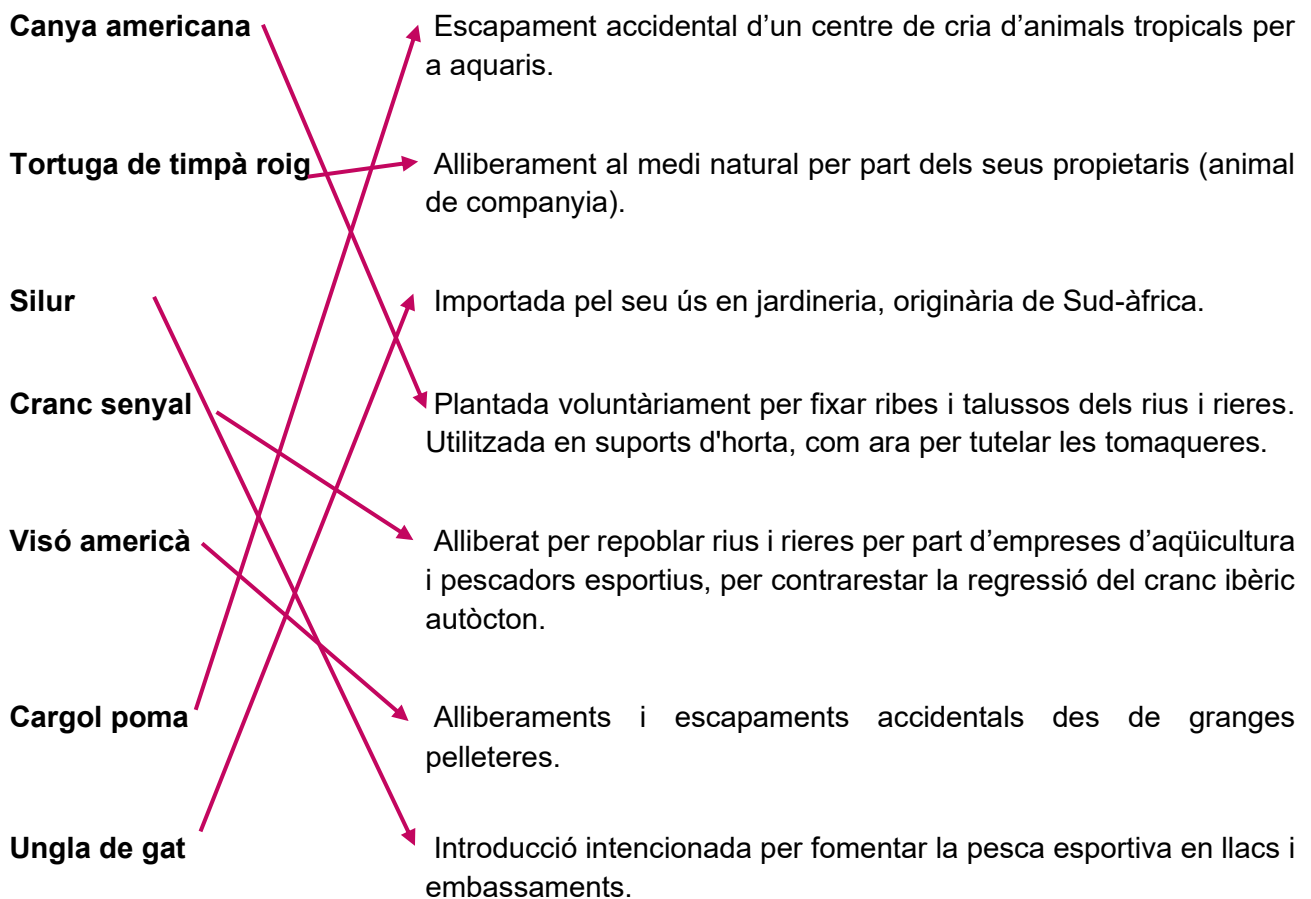
Ajuntament de
Regencós

Des de temps antics, les diferents civilitzacions hem modificat els indrets on ens hem instal·lat. Hem talat boscos, construït ciutats i infraestructures, conreat terrenys fèrtils, caçat i domesticat els animals, etc. També hem transportat d'un lloc a l'altre del planeta moltes espècies de plantes i animals, sovint de forma conscient i, de vegades, sense saber-ho. L'arribada en un territori de certes espècies de fora pot tenir conseqüències greus per a la conservació dels ecosistemes naturals, però també per a l'economia i la salut humanes: són les **espècies exòtiques invasores**.

1. Relaciona amb fletxes cada paraula amb la definició corresponent:

2. Relaciona amb fletxes. Com han arribat les següents espècies invasores als ecosistemes naturals?

3. Digueu si les següents afirmacions sobre les espècies exòtiques invasores són verdaderes (V) o falses (F):

V La canya americana envaeix les ribes de rius i rieres i disminueix la biodiversitat del bosc de ribera.

F Si tinc una mascota exòtica (iguana, tortuga de timpà roig...) i no me'n puc fer càrrec, l'haig d'alliberar a un ecosistema natural perquè visqui lliure.

F El silur és un peix que es menja els peixos invasors i els autòctons i, per tant, val la pena preservar les seves poblacions perquè incrementa la biodiversitat dels llacs i embassaments.

V El musclo zebra fa poblacions molt denses que embussen els canals d'aigua, els tubs i desaigües d'embassaments, i la seva retirada suposa un cost econòmic molt elevat per a la societat.

V El cranc de riu autòcton antigament es trobava arreu de Catalunya, però actualment només el trobem a les capçaleres d'alguns rius, on encara no hi ha arribat el cranc roig americà.

F El cranc de riu autòcton, el cranc roig americà i el cranc senyal poden compartir hàbitat i conviuen prou bé, sense que els crancs invasors desplacin els crancs autòctons.

V El cargol poma es menja les plantes d'arròs i provoca pèrdues econòmiques de milions d'euros en el sector del cultiu de l'arròs del Delta de l'Ebre.

V El mosquit tigre pot transmetre malalties tropicals que abans no existien a Catalunya, i suposa una amenaça per a la salut humana.

V El cranc blau americà és un ingredient exquisit per fer un arròs de marisc, però depreda els cultius de cloïsses i musclos, i amb les pinces talla i fa malbé les xarxes dels pescadors.

V Les espècies exòtiques invasores són una amenaça greu per a la conservació dels ecosistemes naturals, però també per a l'economia i la salut humanes.

4. Omple les fitxes següents amb un exemple d'una espècie autòctona i un exemple d'una espècie invasora:

a) Espècie AUTÒCTONA

Nom comú: Canyís

Nom científic: *Phragmites australis*

Planta o animal: Planta

Ecosistema on viu (mar, riu, prats, aiguamolls...): Aiguamolls

Explica les seves adaptacions principals al medi i curiositats que t'hagin sorprès:

El canyís és una planta adaptada a viure en una bona varietat d'ambients, fa formacions denses a les ribes de rius, rieres, i en zones d'aiguamolls. Les seves arrels estan submergides i té un creixement ràpid. Hi ha moltes aus aquàtiques que nidifiquen entre les tiges del canyís, essent un hàbitat a mb una biodiversitat molt elevada.

b) Espècie INVASORA

Nom comú: Ungla de gat

Nom científic: *Carpobrotus edulis*

Planta o animal: Planta

Ecosistemes envaïts (mar, riu, bosc, prats, aiguamolls...): prats, boscos i dunes

País de procedència: Sud-Àfrica

Quins impactes provoca sobre els ecosistemes naturals, l'economia i/o salut humana?

Ha envaït grans extensions de terrenys en àrees litorals, vora la costa, tant en zones rocalloses com en altres espais. Aquesta és una planta crassa, és a dir, té les fulles i tiges gruixudes per emmagatzemar aigua i altres elements nutritius. Si se'n trenca un trosset (de fulla, tija o d'arrel) i cau al terra és capaç de formar una nova planta. Desplaça les plantes autòctones i competeix pels recursos (nutrients, aigua i llum), però el problema principal es que ocupa superfícies molt grans on les plantes natives no hi poden créixer.

